

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

3 Μαρτίου 2011

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Φεβρουάριος 2011

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **4 Απριλίου 2011**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ).

Από τον Φεβρουάριο του 2011 η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε το σύνολο της χρονοσειράς προς τα πίσω, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζονται πλέον ασυνέχειες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Όμως οι τιμές των δεικτών έχουν αλλάξει σε σχέση με τα προηγούμενα δελτία συγκυρίας.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Σε ανοδική τροχιά το κλίμα σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, μετά τη στασιμότητα του Ιανουαρίου, τον Φεβρουάριο εισέρχεται και πάλι στην ανοδική τροχιά των προηγούμενων μηνών, τόσο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** όσο και την **Ευρωζώνη**, και διαμορφώνεται αντίστοιχα στις 107,2 (από 105,8) και 107,8 (από 106,8) μονάδες. Σε επίπεδο τομέων, η σημαντική ανάκαμψη του κλίματος στις **Υπηρεσίες**, κατά 3,6 και 1,2 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, συμβάλλει καθοριστικά στην άνοδο του συνολικού δείκτη. Στη **Βιομηχανία** ο σχετικός δείκτης αυξάνεται επίσης, αλλά ηπιότερα, κατά 1,1 μονάδα στην Ευρωζώνη και κατά 0,4 μονάδες στην ΕΕ. Περαιτέρω πτώση σημειώνεται στο **Λιανικό Εμπόριο** στην ΕΕ (-2,8), με το σχετικό δείκτη στην Ευρωζώνη να κινείται οριακά υψηλότερα (-4,2), ενώ στις **Κατασκευές**, το κλίμα βελτιώνεται και στις δύο ζώνες (+2,1 και +1,7 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη), με τους σχετικούς δείκτες όμως να παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τέλος, η **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη** ανακάμπτει στην Ευρωζώνη (+1,2), αλλά παραμένει στα ίδια επίπεδα στην ΕΕ, κυρίως εξαιτίας της επιδείνωσης των προβλέψεων της γενικής οικονομικής κατάστασης και της ανεργίας στο Ην. Βασίλειο. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνεται στις 5,9 και 6,5 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* βελτιώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες, ενώ διευρύνονται και οι αρνητικές *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών*, εντονότερα όμως στην ΕΕ. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες και στις δύο ζώνες, με το σχετικό δείκτη να είναι οριακά θετικός στην ΕΕ και οριακά αρνητικός στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες ανέρχονται στις 9,7 και 11,1 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*

αυξάνονται κατά 2 μονάδες στην ΕΕ και παραμένουν σταθερές στην Ευρωζώνη, ενώ μεγάλη άνοδος κατά 6 μονάδες σημειώνεται στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* στην ΕΕ και μικρότερη στην Ευρωζώνη. Ανοδικά κινούνται και οι *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* στην ΕΕ, όχι όμως στην Ευρωζώνη.

- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο σχετικός δείκτης περιορίζεται στις 0,8 μονάδες στην ΕΕ και διαμορφώνεται στις -0,2 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* υποχωρούν κατά 6 μονάδες στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* αυξάνονται οριακά και στις δύο ζώνες, ενώ στις *προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* σημειώνεται πτώση 2 μονάδων στην ΕΕ και οριακή άνοδος στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, οι σχετικοί ευρωπαϊκοί μέσοι όροι βελτιώνονται στις -25,8 και -24,3 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Από τους επιμέρους δείκτες δραστηριότητας, σχεδόν κατά 5 μονάδες αυξάνονται και στις δύο ζώνες οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών*, ενώ ως προς τις αρνητικές *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο*, αυτές παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην ΕΕ και μειώνονται οριακά στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	108,29	111,15	93,45	79,64	101,63				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,5	107,11	109,39	93,70	80,68	100,84				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,7	104,15	108,05	95,63	76,26	75,08				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	96,3	97,9	99,8	101,1	100,0	100,1	102,1	103,2	103,6	104,0	105,2	106,3
Ευρωζώνη	95,4	95,8	98,0	100,1	98,3	99,0	101,1	102,2	103,4	104,3	105,6	106,9
Ελλάδα	81,7	78,5	76,3	75,8	70,2	71,8	73,9	75,1	74,3	74,9	74,8	73,7
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,8	107,2										
Ευρωζώνη	106,8	107,8										
Ελλάδα	76,1	79,4										

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

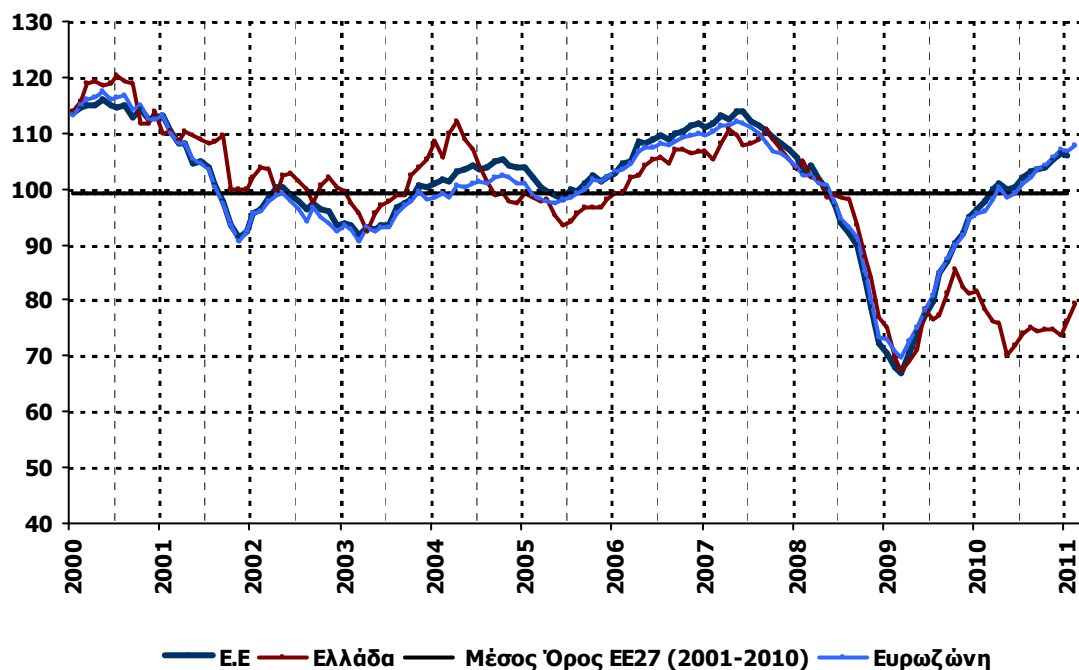
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -12,4 και -10 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για

την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο περιορίζονται οριακά στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, αλλά αυξάνονται ελαφρά στην Ευρωζώνη. Ανοδικά κινείται και η πρόθεση για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο και στις δύο ζώνες, περισσότερο όμως στην Ευρωζώνη, ενώ ως προς τις προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας, σημειώνεται οριακή επιδείνωση στην ΕΕ και σταθερότητα στην Ευρωζώνη.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος όμως δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – αυξάνεται οριακά στην ΕΕ και κατά 3 μονάδες στην Ευρωζώνη, φθάνοντας στις 24,8 και 31,8 μονάδες αντίστοιχα. Η υποχώρηση στο δείκτη των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και στις δύο ζώνες, αντισταθμίζεται τόσο από την άνοδο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης, η οποία είναι οριακή στην ΕΕ και μεγαλύτερη στην Ευρωζώνη, όσο και από τη σημαντική ανάκαμψη των προβλέψεων της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο, κατά 7 και 12 περίπου μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών σημειώνεται εκ νέου βελτίωση του κλίματος σε σχέση με τον Ιανουάριο, ενώ από τα επτά μεγαλύτερα κράτη, η Πολωνία (+3,6) και το Ην. Βασίλειο (+3,1) καταγράφουν την υψηλότερη άνοδο. Ακολουθεί η Ισπανία (+2,2), η Γερμανία (+1,3) και η Ολλανδία (+1,0), ενώ αντίθετα η Γαλλία και η Ιταλία αναφέρουν πτώση του κλίματος (-0,4 και -0,5 αντίστοιχα). Ο δείκτης οικονομικού κλίματος κινείται πλέον πάνω από τους αντίστοιχους μακροχρόνιους μέσους όρους του στα έξι από τα επτά κράτη – μέλη, με εξαίρεση την Ισπανία.

β) Ελλάδα: Περαιτέρω βελτίωση του κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα ανακάμπτει για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις 79,4 μονάδες (από 75,6). Η βελτίωση του Φεβρουαρίου εκπορεύεται από άνοδο των δεικτών σε όλους τους τομείς της οικονομίας, εκτός των Υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, έντονη ανάκαμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών σημειώνεται στη Βιομηχανία και στο Λιανικό Εμπόριο, ενώ ηπιότερη είναι η βελτίωση στις Κατασκευές. **Σε όλες όμως τις περιπτώσεις, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δείκτες παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.** Ταυτόχρονα και η καταναλωτική εμπιστοσύνη σημειώνει περαιτέρω άνοδο τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να σημειώνει τη λιγότερο αρνητική επίδοση του τελευταίου πενταμήνου. **Τα αποτελέσματα της έρευνας του Φεβρουαρίου υποδηλώνουν ίσως τη ψυχραιμότερη αξιολόγηση των εξελίξεων στην οικονομία και ενδεχομένως την προσδοκία ότι οι συνθήκες το 2011 θα είναι λιγότερο δυσμενείς σε σχέση με το 2010, εξέλιξη που μακροοικονομικά αντανακλάται στις εκτιμήσεις για ηπιότερη έκταση της ύφεσης.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι *προβλέψεις της παραγωγής* αυξάνονται σημαντικά, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται σε θετικά επίπεδα, ενώ εξομαλύνονται σχετικά και οι αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* παραμένουν στα ίδια επίπεδα.
- στις **Υπηρεσίες**, η μικρή άνοδος στις *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών*, αντισταθμίζεται περισσότερο από την έντονη πτώση στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης* και λιγότερο από την οριακή μείωση στις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της*.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, σημαντική άνοδο καταγράφουν οι *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις*, ενώ αποκλιμάκωση σημειώνεται και στις *εκτιμήσεις των αποθεμάτων*, με τις αρνητικές *προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο* να εξομαλύνονται.
- στις **Κατασκευές**, η περαιτέρω εξασθένηση των *εκτιμήσεων για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* των επιχειρήσεων κοντά στα ιστορικά χαμηλά τους επίπεδα, αντισταθμίζεται από συγκράτηση των απωλειών *στην απασχόληση* του τομέα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, χαμηλότερη απαισιοδοξία καταγράφεται τόσο στις *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση* και την *οικονομική κατάσταση της χώρας*, όσο και στην *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο*, με τους σχετικούς όμως δείκτες να παραμένουν πολύ αρνητικοί. Ως προς τις *προβλέψεις για την ανεργία* ωστόσο, οι εξαιρετικά δυσμενείς προβλέψεις κυριαρχούν και πάλι, υπογραμμίζοντας τους πραγματικούς φόβους για επιδείνωση της κατάστασης στην αγορά εργασίας.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Περαιτέρω βελτίωση του κλίματος, εντείνονται οι προσδοκίες για άνοδο της παραγωγής

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Φεβρουάριο καταγράφει περαιτέρω βελτίωση για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις 80,6 μονάδες (από 76,6 μονάδες), την καλύτερη επίδοση από τον Απρίλιο του 2010 και οριακά υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περυσινά επίπεδα. **Η Βιομηχανία είναι ο μόνος τομέας της οικονομίας ο οποίος επιδεικνύει σταθερότητα ή τουλάχιστον ταχύτερη προσαρμογή στα νέα δεδομένα της ζήτησης, εδώ και ένα έτος. Άλλωστε η βελτίωση στα επίπεδα παραγωγής ευνοείται σημαντικά από την άνοδο του διεθνούς εμπορίου και λιγότερο από τη δυναμική της ζήτησης στην εγχώρια αγορά.** Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, αισθητή είναι η άνοδος στις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής*, ενώ ήπια αύξηση σημειώνουν και οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης*, παραμένοντας όμως σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τέλος, η ελαφρά πτώση στις *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* τον προηγούμενο μήνα, δίνει τη θέση της σε ήπια άνοδο, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει οριακές μεταβολές το τελευταίο εξάμηνο. Αναλυτικότερα:

α) Ο σταθερά αρνητικός δείκτης του **επιπέδου παραγγελιών και ζήτησης**, αμβλύνεται οριακά τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στις -38 μονάδες (από -40). Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 44% θεωρεί ότι οι παραγγελίες του βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα, ενώ ένα σταθερό 5-6% το τελευταίο εξάμηνο δηλώνει υψηλά για την εποχή επίπεδα.

β) Οι **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες** κινούνται ανοδικά τον Φεβρουάριο για δεύτερο μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να ισοσκελίζεται, καταγράφοντας σημαντική αύξηση κατά 12 μονάδες σε σχέση με τις αρχές του έτους. Έτσι, από ένα 23% των επιχειρήσεων αναμένει αντίστοιχα άνοδο (από 16%) και πτώση (από 28%) της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** παρατηρείται σταθερότητα στο σχετικό δείκτη τους τελευταίους έξι μήνες, ο οποίος κυμαίνεται μεταξύ 14 και 16 μονάδων. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, μία στις τέσσερις εκτιμά υψηλά για την εποχή αποθέματα (από μία στις πέντε), ενώ μία στις δέκα δηλώνει το αντίθετο.

δ) Ήπια είναι η βελτίωση που καταγράφεται τον Φεβρουάριο στις **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -18 μονάδες (από -22) και το 12% των επιχειρήσεων (από 10%) να κρίνει ως υψηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών του, σε αντίθεση με το 30% (από 32%), το οποίο δηλώνει χαμηλά για την εποχή επίπεδα.

ε) Οι βελτιωμένες εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση από το εξωτερικό, δημιουργούν αυξημένες προσδοκίες και για την πορεία των εξαγωγών το επόμενο διάστημα. Συγκεκριμένα, οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** ανακάμπτουν σημαντικά, με το σχετικό ισοζύγιο να υπερδιπλασιάζεται στις +12 μονάδες τον Φεβρουάριο. Το 28% των επιχειρήσεων του τομέα (από 18%) προβλέπει άνοδο των εξαγωγών του το επόμενο τρίμηνο, ενώ όσοι αναμένουν μείωση διαμορφώνονται εκ νέου στο 13%.

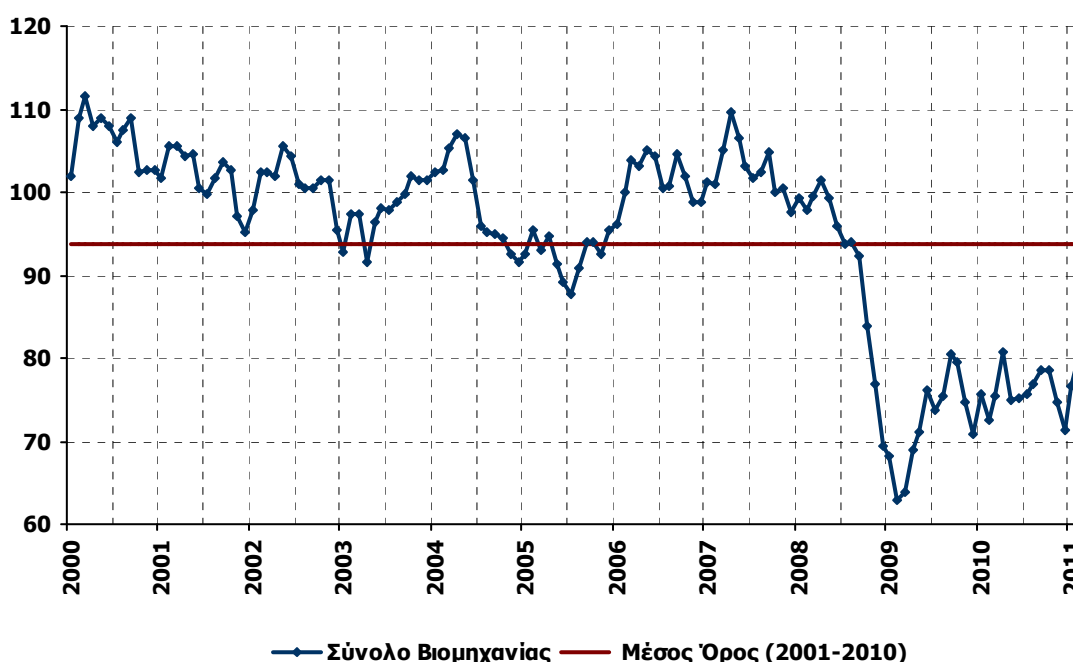
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

					Μέσος όρος							
Βιομηχανία (1996-2006=100)					2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
					Min	Max						
					62,8	109,5						
					Φεβ-09	Απρ-07						
					93,7	101,5	102,8	91,9	72,1	75,8		
2010												
I	Φ	M	A	M	I	A	Σ	O	N	Δ		
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8	76,9	78,4	78,5	74,6	71,3	
2011												
I	Φ	M	A	M	I	A	Σ	O	N	Δ		
76,6	80,6											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Η μεγαλύτερη αισιοδοξία για το επόμενο διάστημα αποτυπώνεται και στις **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να ανέρχεται στη -1 μονάδα (από -12). Πάντως για την ώρα, οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** κινούνται καθοδικά τον Φεβρουάριο, μετά από τρεις μήνες ανάκαμψης, με το σχετικό αρνητικό δείκτη να υπερδιπλασιάζεται στις -14 μονάδες.

ζ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** ακολουθούν ανοδική τάση και ανακάμπτουν ελαφρά τον Φεβρουάριο, στους 4,3 μήνες (από 4,1), παρόλο που το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** περιορίζεται οριακά στο 68% (από 68,7%).

η) Από την άλλη πλευρά όμως, παρά τις βελτιωμένες προσδοκίες οι **προβλέψεις για την απασχόληση**, παρουσιάζουν περαιτέρω επιδείνωση, με το σχετικό ισοζύγιο να κατέρχεται στις -23 μονάδες (από -19). Το 28% των επιχειρήσεων προβλέπει υποχώρηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία το επόμενο διάστημα, ενώ μόλις το 5% αναμένει ενίσχυση της αγοράς εργασίας του τομέα.

θ) Μικρή αποκλιμάκωση των πληθωριστικών προσδοκιών υποδηλώνουν οι **προβλέψεις για τις τιμές των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις +9 μονάδες (από +13) και το 22% των επιχειρήσεων και πάλι να προβλέπει άνοδο των τιμών, ενώ το 9% (από 13%) να κάνει λόγο για βραχυπρόθεσμη ανάκαμψή τους.

Στους επιμέρους κλάδους, καταγράφεται σημαντική άνοδος στις προσδοκίες στα Καταναλωτικά αγαθά και οριακή στα Ενδιάμεσα, ενώ στα Κεφαλαιουχικά αγαθά οι προσδοκίες διατηρούνται αμετάβλητες στα ίδια επίπεδα. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, καταγράφεται άνοδος για τρίτο συνεχή μήνα στο Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών, ο οποίος αυξάνεται αισθητά τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στην καλύτερη επίδοσή του μετά τον Οκτώβριο του 2009, στις 84,8 μονάδες (από 78,4 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που συναπαρτίζουν το δείκτη, είναι η περαιτέρω βελτίωση στις προβλέψεις για την πορεία της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο που στηρίζει το βελτιούμενο κλίμα. Το σχετικό ισοζύγιο συνεχίζει να βελτιώνεται αισθητά και πλέον καταγράφει θετική τιμή, στις +9 μονάδες, αυξανόμενο κατά 20 μονάδες σε σχέση με τον περασμένο μήνα. Από την άλλη πλευρά, οι εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης παραμένουν αρνητικές (στις -34 μονάδες ο σχετικός δείκτης), αλλά και οι εκτιμήσεις των αποθεμάτων, με το σχετικό δείκτη να μην μεταβάλλεται από τις +11 μονάδες. Έντονα ανοδική είναι η πορεία των προβλέψεων για τις εξαγωγές και τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου, με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται σε θετικά επίπεδα, αντίθετα ωστόσο με τις τρέχουσες εκτιμήσεις τους, οι οποίες μειώνονται. Σημαντική είναι και η ανάκαμψη στις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο να κερδίζει 14 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -5, στην υψηλότερη τιμή του από τον Απρίλιο. Σε όρους τιμών, ο σχετικός δείκτης αυξάνεται ελαφρά και κινείται στις +2 μονάδες (από -4).

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** παραμένει σταθερός στις 60 μονάδες τον Φεβρουάριο, χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (66,7 μονάδες). Ως προς τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το συνολικό δείκτη, οι μεταβολές είναι ήπιες: οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση παραμένουν στα ίδια, ιδιαίτερα χαμηλά όμως επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να επαναδιαμορφώνεται στις -58 μονάδες. Στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες σημειώνεται μικρή βελτίωση, με το σχετικό δείκτη να φθάνει τις -31 μονάδες (από -33), άνοδος η οποία όμως αντισταθμίζεται από ανάλογη αύξηση του ισοζυγίου των αποθεμάτων (στις +29 μονάδες από

+26). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, η μεγάλη πτώση στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές του κλάδου τον προηγούμενο μήνα δίνει τη θέση της σε ανάκαμψη, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις των βραχυπρόθεσμων εξαγωγών υποχωρούν αισθητά, μηδενίζοντας το σχετικό ισοζύγιο (από +20 μονάδες). Το στοιχείο ωστόσο που καταβαθατρώνεται αυτό το μήνα είναι οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στις -81 μονάδες και τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις να αναμένουν πτώση της απασχόλησης το επόμενο τρίμηνο.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** ανακάμπουν για δεύτερο διαδοχικό μήνα, αν και ήπια, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 80,8 μονάδες (από 78,7 μονάδες), ανώτερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (69,5 μονάδες). Οι χαμηλές προσδοκίες για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής του κλάδου εξομαλύνονται περαιτέρω, με το σχετικό ισοζύγιο να παραμένει όμως αρνητικό, στις -4 μονάδες (από -7), ενώ άνοδο 5 μονάδων σημειώνουν και οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση, με το σχετικό δείκτη ωστόσο να παραμένει και αυτός πολύ χαμηλά, στις -38 μονάδες. Τη βελτίωση στους δύο αυτούς δείκτες αντισταθμίζει εν μέρει μόνο η άνοδος στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, αφού τρεις στις δέκα επιχειρήσεις (από 22%) αναφέρουν υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 14% (από 9%) αποκλιμάκωση των αποθεμάτων. Από τους υπόλοιπους δείκτες, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις και εξαγωγές κάμπτονται, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εξαγωγές του επόμενου τριμήνου κερδίζουν έδαφος. Σε ότι αφορά την απασχόληση του κλάδου, οι σχετικές προβλέψεις προοιωνίζονται περαιτέρω μείωση, αφού διευρύνεται στο 28% (από 22%) το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν πτώση, ενώ όσοι αναμένουν άνοδο περιορίζονται μόλις στο 3% (από 8%). Τέλος, η βελτίωση του κλίματος και οι προσδοκίες για άνοδο των εξαγωγών και των πωλήσεων συντηρούν τις πληθωριστικές προβλέψεις για τις τιμές του κλάδου και αυτόν το μήνα σε υψηλά επίπεδα.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: *Μικρή εξασθένιση του δυσμενούς κλίματος*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές, μετά το νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ τον Ιανουάριο, τον Φεβρουάριο ανακάμπτει ελαφρά και διαμορφώνεται στις 34,6 μονάδες (από 29,1 μονάδες), σε επίδοση όμως πολύ χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (48,5 μονάδες). **Η ήπια ανάκαμψη προέρχεται κυρίως από τη βελτίωση των προσδοκιών στις Ιδιωτικές Κατασκευές, ενώ στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων καταγράφεται μόνο οριακή άνοδος. Η άνοδος αυτή όμως είναι αποτέλεσμα απλώς των λιγότερο δυσμενών προβλέψεων για την απασχόληση και όχι βελτίωσης του προγράμματος εργασιών. Οι απώλειες θέσεων εργασίας δηλαδή περιορίζονται, καθώς έχει προηγηθεί για μεγάλο διάστημα υποχώρηση της απασχόλησης στον κλάδο.** Πράγματι το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένει περαιτέρω μείωσή της περιορίζεται στο 58% τον Φεβρουάριο (από 73% τον προηγούμενο μήνα). Αντίθετα, ο δείκτης των *προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων* κινείται πτωτικά κατά 6 μονάδες και διαμορφώνεται στις -81 μονάδες, σημειώνοντας νέο χαμηλό ρεκόρ. Από τους υπόλοιπους δείκτες, η τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων αποτιμάται ψυχραιμότερα καθώς η δραστηριότητα έχει παγιωθεί σε χαμηλά επίπεδα και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -50 μονάδες. Οι μήνες

εξασφαλισμένης δραστηριότητας μειώνονται στους 13,1 (από 14,6), ενώ ως προς τις τιμές, υπερτερούν ελαφρά όσοι αναμένουν και νέα υποχώρησή τους. Τέλος, σταθερά μόλις το 4% των επιχειρήσεων το τελευταίο πεντάμηνο δηλώνει ότι η επιχειρηματική λειτουργία του διεξάγεται απρόσκοπτα, με τις μισές επιχειρήσεις να κρίνουν ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, δύο στις πέντε τη χαμηλή ζήτηση και ένα 7% να αναφέρει παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και την ύφεση, τον έντονο ανταγωνισμό, τη γραφειοκρατία, την υψηλή φορολογία, τις μεγάλες εκπτώσεις, την καθυστέρηση του ΕΣΠΑ με αποτέλεσμα την αναβολή μεγάλων έργων και τη μη εξόφληση εκτελεσμένων εργασιών.

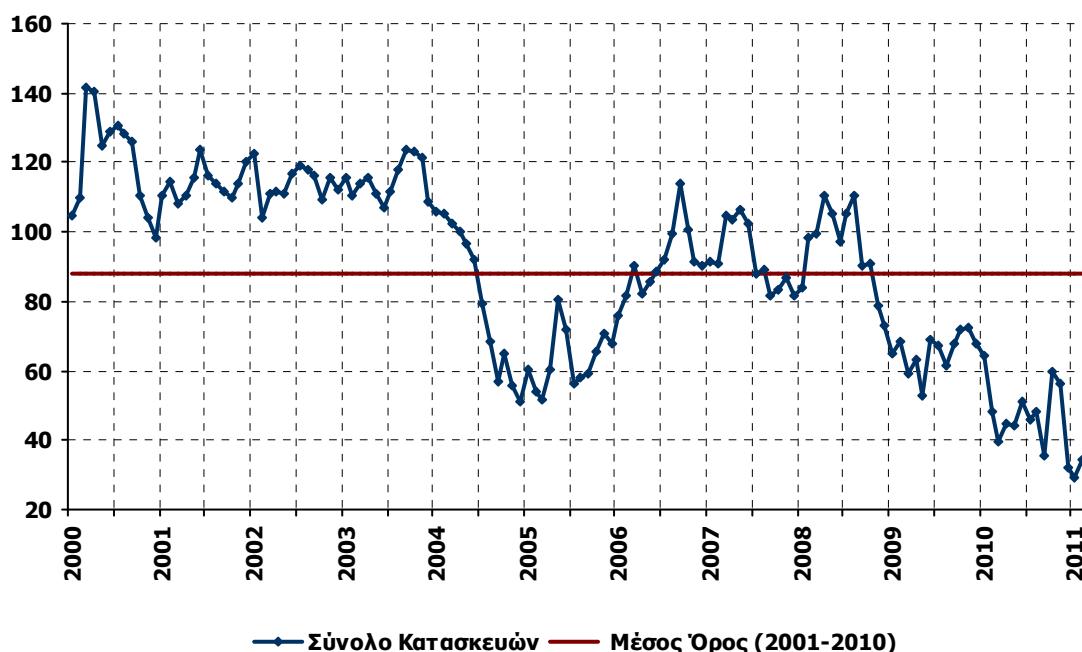
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)			Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010			
	29,1 Ιαν-11	123,8 Σεπ-03	87,9	91,1	92,5	95,3	65,5	47,4			
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1	48,0	35,5	59,7	56,1	32,2
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
29,1	34,6										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο ιδιαίτερα χαμηλός δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** αυξάνεται κατά 12 μονάδες και διαμορφώνεται στις 38,2 μονάδες, απέχοντας ελαφρά από τον αντίστοιχο περσινό (46,1 μονάδες). Στις Κατασκευές Κατοικιών, οι εξαιρετικά χαμηλές

επιχειρηματικές προσδοκίες του περασμένου μήνα ανακάμπτουν (17,9 μονάδες), ενώ ανοδικά κινούνται και οι αντίστοιχες στις Κατασκευές Λοιπών Ιδιωτικών Κτιρίων. Σε σχέση με τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, είναι η σημαντική διόρθωση στο έντονα ελλειμματικό ισοζύγιο των προβλέψεων της απασχόλησης (στις -46 από -70 μονάδες) που ωθεί το συνολικό δείκτη προς τα πάνω. Οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών παραμένουν στα ίδια επίπεδα, με το 75% των επιχειρήσεων να αναμένει εξασθένιση και καμία επιχείρηση να μην προβλέπει ανάκαμψη. Από τους υπόλοιπους δείκτες, κατακόρυφη άνοδο σημειώνει ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία των εργασιών (στις -25 από -71 μονάδες), η οποία εκπορεύεται από την εκτέλεση των ήδη ανειλημμένων έργων, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 5,4 (από 6,5 μήνες). Σχετικά με τις τιμές, το 38% των επιχειρήσεων (από 50%) προβλέπει πτώση και καμία επιχείρηση για τέταρτο συνεχή μήνα δεν αναμένει άνοδο. Τέλος, μόλις το 3% των επιχειρήσεων (από 6%) δεν αναφέρει προσκόμματα στην επιχειρηματική λειτουργία του, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να θεωρούν ως βασικό πρόσκομμα τη χαμηλή ζήτηση και μία στις τρεις την ανεπαρκή χρηματοδότηση.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** βελτιώνονται οριακά τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 32 μονάδες (από 30,4 μονάδες), χωρίς να απέχει επί της ουσίας από την ιστορικά χαμηλή επίδοση του προηγούμενου μήνα. Από τα στοιχεία που συναποτελούν το δείκτη, οι ήδη πολύ δυσμενείς προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών των επιχειρήσεων το επόμενο τρίμηνο κινούνται πτωτικά, με τη συντριπτική πλειονότητα (88% από 76%) να αναμένει περαιτέρω επιδείνωση. Αντίθετα, οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου βελτιώνονται, ωθώντας και το συνολικό δείκτη του κλάδου προς τα πάνω, όμως παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (στις -57 από -70 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων παραμένουν δυσμενείς, με το 69% (από 72%) να δηλώνει πτωτική πορεία εργασιών, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διατηρούνται αμετάβλητοι στους 17,3 μήνες. Τέλος, το τελευταίο πεντάμηνο, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει προσκόμματα παραμένει στο 3-4%, ενώ σχεδόν τρεις στις πέντε επιχειρήσεις αναφέρουν ότι η επιχειρηματική τους λειτουργία παρεμποδίζεται λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και τρεις στις δέκα αναφέρουν ως βασικό εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Ανάκαμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** βελτιώνεται ήπια για τέταρτο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται τον Φεβρουάριο στις 64,8 μονάδες (από 57,5 μονάδες), κατώτερα όμως σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (71,6 μονάδες), αλλά και πολύ χαμηλότερα σε σχέση με το μακροχρόνιο μέσο όρο του. **Οι πωλήσεις ανακάμπτουν ελαφρά λόγω των χειμερινών εκπτώσεων και μεγάλων προσφορών σε πολλούς κλάδους, αλλά παραμένουν υποτονικές με οδηγό κυρίως τον κλάδο των οχημάτων, τα τρόφιμα, αλλά και τα πολυκαταστήματα.** Σημειώνεται όμως ότι καταγράφονται απλώς λιγότερο απαισιόδοξοι δείκτες σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς γενικά αυτοί παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Έτσι, ο δείκτης των *εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις*, ενώ κερδίζει 10 μονάδες, διατηρείται στα χαμηλά επίπεδα των -46

μονάδων, ενώ κατά 9 μονάδες ανέρχονται και οι *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, με το σχετικό ισοζύγιο να παραμένει και αυτό χαμηλά, στις -27 μονάδες. Τα *αποθέματα* αποκλιμακώνονται ελαφρά, όμως τρεις στις δέκα επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αυτά βρίσκονται σε υψηλά για την εποχή επίπεδα και μόνο ένα 17% αναφέρει το αντίθετο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές επιδεινώνονται ελαφρά, με τις μισές επιχειρήσεις να προβλέπουν πτώση και μόλις το 9% να αναμένει άνοδο. Οι ελαφρώς αυξημένες προσδοκίες των επιχειρήσεων ευνοούν τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου, οι οποίες αλλάζουν και πάλι τάση, με τους αισιόδοξους να υπερτερούν κατά 6 μονάδες έναντι όσων προβλέπουν μείωση των θέσεων εργασίας. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι προβλέψεις για περαιτέρω μείωσή τους το επόμενο τρίμηνο αντανακλούν την τάση για περισσότερες προσφορές, παρά την ολοκλήρωση των εκπτώσεων.

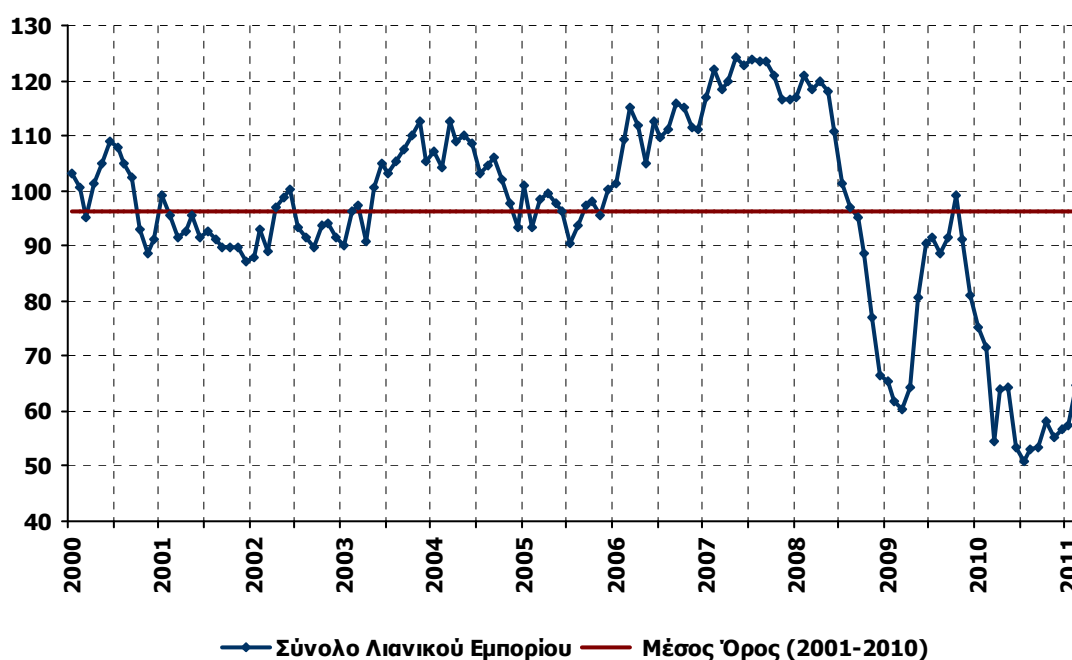
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

					Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2010		2007	2008	2009	2009	2010	
		50,8	124,3	96,3		120,8	102,5	80,7	80,5	59,2	
		Ιούλ-10	Μαι-07								
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8	53,2	53,4	58,2	55,3	56,6
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
57,5	64,8										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** σημειώνει σημαντική άνοδο τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στις 84,1 μονάδες (από 73,7 μονάδες), στην υψηλότερη επίδοση από τον περασμένο Μάιο, αν και χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή (89,1 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις καταγράφουν σημαντική άνοδο 20 μονάδων και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται σε θετικά επίπεδα ύστερα από έναν ακριβώς χρόνο, στις +5 μονάδες. Το ελλειμματικό ισοζύγιο για τις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις των πωλήσεων περιορίζεται στις -18 μονάδες (από -30), ενώ και στα αποθέματα καταγράφεται περαιτέρω αποκλιμάκωση, με το σχετικό δείκτη να βρίσκεται σταθερά σε αρνητικά επίπεδα το τελευταίο έτος, γεγονός που υποδηλώνει επαρκή ρευστοποίησή τους. Αντίθετα όμως με τις προβλέψεις των πωλήσεων, οι προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο σημειώνουν ελαφρά πτώση, με δύο στις πέντε επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση και μία στις πέντε άνοδο. Ως προς τις προβλέψεις για την απασχόληση, ο συγκεκριμένος κλάδος επιδεικνύει θετική δυναμική δημιουργώντας ακόμα θέσεις εργασίας, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +41 μονάδες. Ως προς τις τιμές, η κατακόρυφη βελτίωση των προσδοκιών τον Ιανουάριο, εξομαλύνεται, αν και το σχετικό ισοζύγιο παραμένει έντονα «πληθωριστικό» (στις +23 μονάδες από +52).

Μικρή άνοδο σημειώνουν για δεύτερο μήνα οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 66,9 μονάδες (από 64,6 μονάδες), παραμένοντας σχεδόν κατά 30 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή επίδοση. Από τους βασικούς δείκτες δραστηριότητας, είναι οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου και οι αντίστοιχες για τα αποθέματα που ωθούν το συνολικό δείκτη προς τα πάνω. Συγκεκριμένα, το αρνητικό ισοζύγιο των τρεχουσών πωλήσεων, αν και περιορίζεται ελαφρά, παραμένει έντονα πτωτικό, στις -37 μονάδες (από -41), ενώ μικρή αποκλιμάκωση καταγράφεται και στα αποθέματα, όπου όμως σχεδόν τρεις στις δέκα επιχειρήσεις τα κρίνουν ως υψηλά για την εποχή. Στις προβλέψεις για τις πωλήσεις σημειώνεται οριακή πτώση, με το σχετικό δείκτη να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (-39 μονάδες), ενώ μικρή μείωση καταγράφουν και οι προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (στις -39 μονάδες από -35 ο σχετικός δείκτης). Οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου παραμένουν για έκτο μήνα στα ίδια επίπεδα (-27 μονάδες), ενώ και ως προς τις τιμές δεν καταγράφεται μεταβολή, με τις αποπληθωριστικές προσδοκίες να διατηρούνται στα ίδια επίπεδα έναντι των προσδοκιών ανόδου (-24 μονάδες ο σχετικός δείκτης).

Καθοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού**, με το σχετικό δείκτη να αλλάζει τάση κάθε δύο μήνες από τις αρχές του προηγούμενου έτους και να διαμορφώνεται τον Φεβρουάριο στις 43,7 μονάδες (από 50,9 μονάδες), 20 περίπου μονάδες χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής. Ο κλάδος βρίσκεται για περισσότερο από ένα έτος σε ύφεση, με τις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις να βαίνουν ολοένα και δυσμενέστερες. Τον Φεβρουάριο, ο σχετικός δείκτης καταγράφει μια από τις χαμηλότερες τιμές του, αφού το συντριπτικό 80% των επιχειρήσεων δηλώνει μείωση στις πωλήσεις του. Δυσοίωνες είναι και οι προβλέψεις του κλάδου για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -58 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ και τα αποθέματα παραμένουν διογκωμένα. Η

απαισιοδοξία των επιχειρήσεων αποτυπώνεται άλλωστε και στις προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, με το σχετικό δείκτη να καταβαρυνώνεται στις -65 μονάδες (από -38). Σε σχέση με τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, για πέμπτο μήνα καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο, ενώ δύο στις πέντε επιχειρήσεις προβλέπουν επιδείνωση και οι υπόλοιπες σταθερότητα στην αγορά εργασίας. Στις τιμές, οι επικρατούσες αποπληθωριστικές προσδοκίες ενισχύονται ελαφρά, με το 38% (από 32%) να αναμένει πτώση τους το επόμενο τρίμηνο.

Άνοδο για τρίτο κατά σειρά μήνα καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 66 μονάδες (από 49,4 μονάδες), στην καλύτερη επίδοσή του από τον Νοέμβριο του 2009. Τα κίνητρα απόσυρσης παλαιότερων οχημάτων, φαίνεται να έχουν αναπτρώσει τις προσδοκίες για άνοδο των πωλήσεων στον κλάδο. Παρόλα αυτά, και μέχρι να αποδώσει καρπούς το συγκεκριμένο μέτρο, τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας βελτιώνονται, όμως παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα: οι δείκτες των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις και τα αποθέματα διαμορφώνονται στις -65 και +35 μονάδες αντίστοιχα, ενώ κατακόρυφη άνοδο καταγράφουν οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις (+1 μονάδα από -32). Ανοδικά κινούνται και οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, αν και παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (-35 μονάδες από -40), ενώ το έντονα ελλειμματικό ισοζύγιο για τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου εξομαλύνεται. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις περιορίζονται, με τη συντριπτική πλειονότητα (77% από 60%) να αναμένει σταθερότητα το επόμενο τρίμηνο.

Τέλος, στα **Πολυκαταστήματα** οι επιχειρηματικές προσδοκίες τον Φεβρουάριο καταγράφουν την υψηλότερη τιμή του τελευταίου τετραμήνου, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 77,1 μονάδες (από 68,1 μονάδες), σημαντικά όμως χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής περιόδου (109,8 μονάδες). Έντονη ανάκαμψη σημειώνουν οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους, με το σχετικό αρνητικό δείκτη να περιορίζεται σχεδόν κατά το ήμισυ, φθάνοντας στις -34 μονάδες. Οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις επίσης βελτιώνονται, αν και πολύ ηπιότερα (στις -33 από -41 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ οι πωλήσεις εν γένει φαίνεται να εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να τροφοδοτούνται από τη ρευστοποίηση των αποθεμάτων, τα οποία παραμένουν σε πολύ χαμηλά για την εποχή επίπεδα. Ελαφρώς ανοδική είναι και η πορεία στις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -34 μονάδες (από -40), ενώ ως προς τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου, αυτές επανέρχονται σε θετικά επίπεδα τον Φεβρουάριο, στις +26 μονάδες, μετά την έντονη πτώση του περασμένου μήνα στις -4 μονάδες. Τέλος, ως προς τις τιμές, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένει μείωση περιορίζεται ελαφρά στο 32% (από 39%), με το 17% (από 20%) να προβλέπει άνοδο.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: *Επιδείνωση του κλίματος, αλλά βελτίωση σε Τουρισμό*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχωρεί ήπια και τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στις 57,5 μονάδες (από 60,1 μονάδες), ελαφρώς κατώτερα της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (63,1 μονάδες). **Οι περισσότεροι δείκτες δραστηριότητας του τομέα παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, ενώ η υποτονικότερη τρέχουσα ζήτηση**

χαρακτηρίζει τη δραστηριότητα στον τομέα. Πάντως είναι κυρίως η επιδείνωση στις Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες (συμβουλευτικές, διαφημιστικές, κτλ) τον πολυπληθέστερο και πλέον ετερογενή κλάδο του δείγματος, που επηρεάζει το δείκτη, καθώς σε άλλους κλάδους και ιδιαίτερα στους κλάδους που σχετίζονται με τον Τουρισμό σημειώνεται βελτίωση του κλίματος τον Φεβρουάριο.

Αναλυτικότερα, οι προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο παραμένουν στα ίδια επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -22 μονάδες, ενώ οριακή είναι η μείωση στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, με δύο στις πέντε επιχειρήσεις να αναφέρουν επιδείνωση (από 37%) και μόλις το 8% να εκτιμά ότι αυτή έχει βελτιωθεί. Τον Φεβρουάριο, ενισχύονται οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται 8 μονάδες χαμηλότερα, στις -31 μονάδες, και το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ικανοποιημένοι από τη ζήτηση να περιορίζεται μόλις στο 9% (από 15%). Οι προοπτικές της απασχόλησης παραμένουν δυσοίωνες (στις -23 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ αναφορικά με την εξέλιξη των τιμών, οι προβλέψεις εξακολουθούν να υποδηλώνουν πτώση (-20 μονάδες ο δείκτης για τέταρτο μήνα). Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία διευρύνεται ελαφρά στο 26% (από 21%), ενώ από τις υπόλοιπες, το 43% κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 16% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 14% παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση και την ύφεση, τη γραφειοκρατία, την υψηλή φορολογία, την αδυναμία δανειοδότησης των τραπεζών, τις μεγάλες ασφαλιστικές εισφορές, τις απεργιακές κινητοποιήσεις κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών καταγράφει σημαντική άνοδο, μετά από ένα τρίμηνο υποχώρησης και διορθώνει την ιστορικά χαμηλή επίδοση του προηγούμενου μήνα, φθάνοντας στις 71,3 μονάδες, ανώτερα μάλιστα της αντίστοιχης περσινής τιμής του (65,4 μονάδες). Όλα τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας του δείκτη, βελτιώνονται: οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και την τρέχουσα ζήτηση αμβλύνονται αρκετά, με τους σχετικούς δείκτες να παραμένουν όμως αρνητικοί (στις -35 και -24 μονάδες αντίστοιχα). Οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου όμως βελτιώνονται, με όσους προβλέπουν υποχώρησή της σχεδόν να αντισταθμίζονται από όσους προβλέπουν άνοδο. Ο δείκτης απασχόλησης του κλάδου βελτιώνεται επίσης, με το 13% των επιχειρήσεων να αναμένει ενίσχυση της απασχόλησης του κλάδου, αλλά και τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να προβλέπουν πτώση (από 52%). Σε σχέση με τις τιμές, οι προβλέψεις υποδηλώνουν συνέχιση της μείωσης το επόμενο τρίμηνο. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του διευρύνεται στο 39%, με το 35% να κρίνει ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 16% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 10% άλλους παράγοντες που συνδέονται με την ευρύτερη δυσμενή οικονομική κατάσταση.

Σημαντική άνοδο για τρίτο μήνα καταγράφει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, ο οποίος διαμορφώνεται κατά 11 μονάδες υψηλότερα, στις 61,2

μονάδες, σε επίδοση όμως χαμηλότερη έναντι της αντίστοιχης περσινής (65,5 μονάδες). Ουσιαστικά καταγράφεται μικρότερη απαισιοδοξία για την εξέλιξη της βραχυπρόθεσμης πορείας της ζήτησης (-13 από -38 μονάδες ο σχετικός δείκτης), αλλά ως ένα βαθμό και των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση (-53 από -62 μονάδες), που ωθούν το δείκτη προς τα πάνω. Άλλωστε η τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων παραμένει δυσμενής. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, μικρή κάμψη σημειώνουν οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου (στο 33% από 38%), ενώ σταθερά καμία επιχείρηση δεν προβλέπει άνοδο. Ως προς τις τιμές, καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο και δύο στις πέντε (από 31%) αναμένουν πτώση τους. Τέλος, ένα 13% (από 8%) αναφέρει ότι δεν παρεμποδίζεται η δραστηριότητά του, με τις μισές επιχειρήσεις να δηλώνουν την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους και μία στις πέντε την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

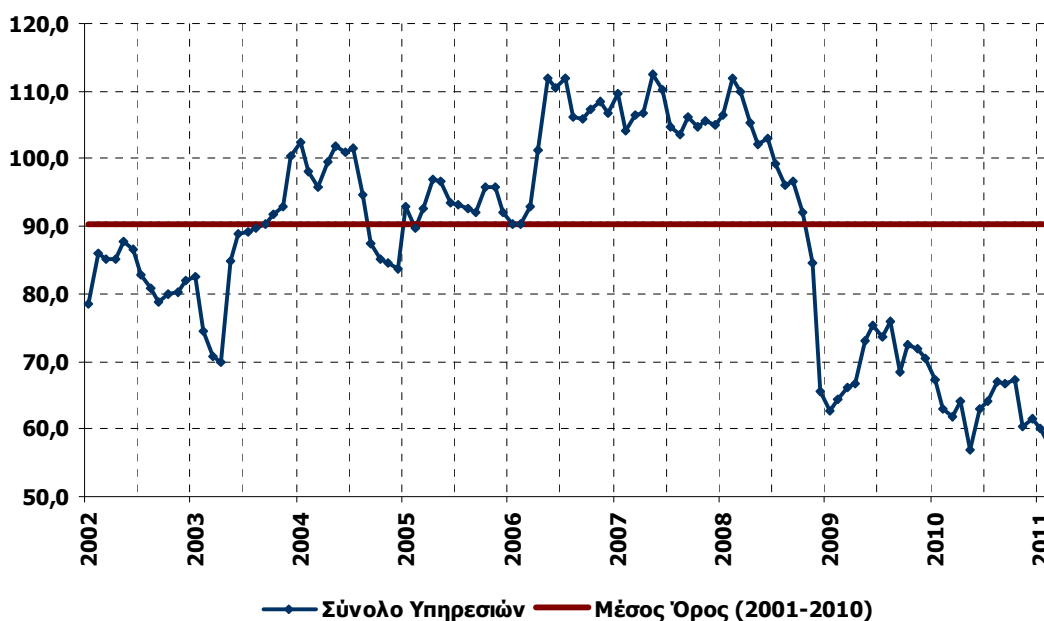
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)					Μέσοι όροι								
					Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010	
					56,8	122,5	90,4	103,7	106,6	97,8	70,1	63,6	
2010													
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ		
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1	67,0	66,7	67,4	60,3	61,5		
2011													
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ		
60,1	57,5												

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Καθοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, με το σχετικό δείκτη να χάνει 10 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 55,1 μονάδες, σε επίδοση κατώτερη έναντι της περσινής αντίστοιχης (68,3 μονάδες). Μεγάλη είναι η πτώση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση, αλλά και στις προβλέψεις τους για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της, με τα σχετικά ισοζύγια να γίνονται πολύ αρνητικά (-32 και -23 μονάδες αντίστοιχα). Σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση, ένα 13% των επιχειρήσεων (από 4%) δηλώνει ικανοποιημένο, ενώ το 43% (από 39%) δυσαρεστημένο. Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση εξομαλύνονται ελαφρά, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -11 μονάδες (από -14). Ως προς τις τιμές, ένα ενισχυμένο 38% των επιχειρήσεων αναμένει μείωση (από 29%). Παρά τη γενική δυσαρέσκεια, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία ενισχύεται, φθάνοντας στο 40% (από 29%), με το 32% να δηλώνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του και το 15% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να ανακάμπτει κατά 9 περίπου μονάδες και να διαμορφώνεται στις 73 μονάδες, στα ίδια περίπου επίπεδα με τα αντίστοιχα περσινά (72,5 μονάδες). Από τα στοιχεία που συναπαρτίζουν το δείκτη, όλα καταγράφουν θετική μεταβολή, η οποία είναι εντονότερη στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους, όπου το σχετικό ισοζύγιο επανέρχεται σε θετικά επίπεδα (+9 από -8 μονάδες), και στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης (στις +3 από -12 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Παραμένουν όμως δυσμενείς οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -22 από -24 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ επιδεινώνονται οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, με το 28% των επιχειρήσεων να αναμένει και νέα μείωση των θέσεων εργασίας (από 20%) και μόλις ένα 4-6% το τελευταίο τετράμηνο να προσδοκά αύξηση. Οι προβλέψεις για τις τιμές υποδηλώνουν άνοδο, όπως δηλώνει μία στις τέσσερις επιχειρήσεις, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη λειτουργία περιορίζεται ελαφρά στο 21% (από 27%), με το 46% των επιχειρήσεων να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο, το 11% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 19% τη δυσμενή οικονομική κατάσταση.

Μικρή ανάκαμψη σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες και στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού**, με το δείκτη τους να κινείται στις 51,7 μονάδες (από 48,5 μονάδες), στα ίδια επίπεδα με τα περσινά. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, αλλά και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση παραμένουν αρνητικές, με τα σχετικά ισοζύγια να καταγράφουν αντίστοιχα -26 και -35 μονάδες. Αντίθετα, περιορίζεται η πολύ μεγάλη απογοήτευση από την τρέχουσα ζήτηση, όπου το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο αμβλύνεται στις -28 μονάδες (από -40). Σχετικά με την απασχόληση του κλάδου, διευρύνονται οι αρνητικές προσδοκίες στο 35% (από 31%) των επιχειρήσεων, ενώ μόλις το 2% (από 5%) αναμένει άνοδο. Ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις εντείνονται, αφού δύο στις πέντε επιχειρήσεις αναμένουν αποκλιμάκωση. Τέλος, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία (19% τον Ιανουάριο), με το 37% να θεωρεί την ανεπάρκεια ζήτησης ως το σημαντικότερο εμπόδιο, το 24% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 13% τη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Φεβρουάριος 2011

Ανοδικά κινείται η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ανακάμπτει για δεύτερο συνεχή μήνα, και φθάνει στις -67,3 μονάδες, στη λιγότερο αρνητική επίδοση του τελευταίου πενταμήνου. Η απαισιοδοξία των καταναλωτών αμβλύνεται ως ένα βαθμό, όμως η ανασφάλεια για τα πραγματικά εισοδήματα και την ανεργία παραμένει. Περισσότερα φαίνεται να είναι τα νοικοκυριά που στρέφονται στην αποταμίευση και περιορίζουν τις καταναλωτικές τους δαπάνες προκειμένου να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για όποιες εξελίξεις προκύψουν σύντομα στο οικονομικό περιβάλλον. Οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν άλλωστε σταθερά εδώ και ένα έτος οι πλέον απαισιόδοξοι Ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν οι Ρουμάνοι και Πορτογάλοι, απέχοντας ωστόσο αισθητά (στις -46,3 και -45,1 μονάδες οι αντίστοιχοι δείκτες). Ο μέσος ευρωπαϊκός δείκτης παραμένει στα ίδια επίπεδα στην ΕΕ, στις -12,6, ενώ στην Ευρωζώνη βελτιώνεται οριακά, φθάνοντας τις -10 μονάδες. Οι σχετικοί δείκτες σε Φινλανδία και Σουηδία κινούνται σε επίπεδα πολύ ανώτερα των μέσων ευρωπαϊκών δεικτών (άνω των 20 μονάδων), ενώ θετικοί είναι οι δείκτες και σε Δανία, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, αλλά και το Βέλγιο. Αναλυτικότερα:

■ Αμβλύνεται η απαισιοδοξία για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνονται τον Φεβρουάριο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -55,9 μονάδες (από -63,5), στην υψηλότερη επίδοση του τελευταίου εξαμήνου. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που κρίνει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική του κατάσταση θα επιδεινωθεί ελαφρά ή αισθητά περιορίζεται στο 68% (από 74%). Οι σχετικοί δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης βελτιώνονται ελαφρά στις -6 και -5,2 μονάδες.

■ Περιορίζονται οι πολύ δυσμενείς προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο επίσης βελτιώνονται τον Φεβρουάριο, για δεύτερο κατά σειρά μήνα, και διαμορφώνονται στις -66,7 μονάδες (από -73,5), που είναι η καλύτερη επίδοση των τελευταίων πέντε μηνών. Αν και τρία στα τέσσερα νοικοκυριά προβλέπουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση, διευρύνεται στο 10% (από 7%) το ποσοστό εκείνων που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -12,4 και -8,6 μονάδες αντίστοιχα.

■ Περαιτέρω ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση

Στην καλύτερη επίδοση του πενταμήνου διαμορφώνεται και η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες, παραμένοντας όμως σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις -58,9 μονάδες (από -64,1). Το 61% (από 69%) των ελληνικών νοικοκυριών δεν θεωρεί καθόλου πιθανή την

αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 19% (από 15%) την θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αυξάνονται στις -4,7 και -5,8 μονάδες αντίστοιχα.

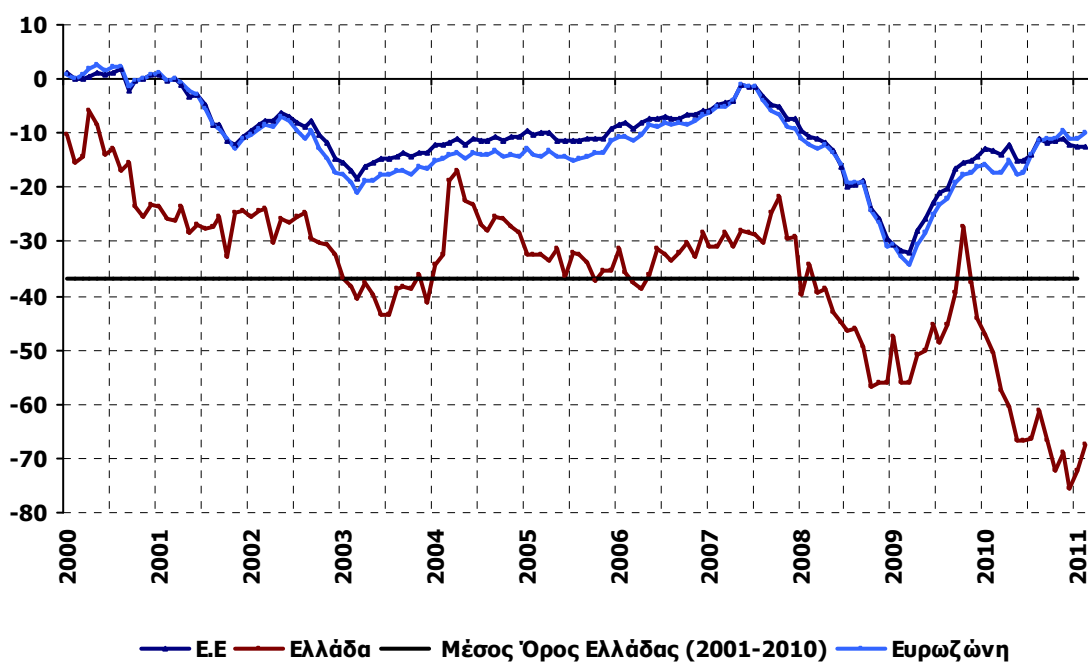
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

	Min	Max	Μέσοι όροι									
			2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12	-7,5	-4	-17	-23	-13				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7	-14				
Ελλάδα	-75,4 Δεκ-10	-16,9 Απρ-04	-37	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7	-64				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-13	-14	-12	-15	-15	-14	-11	-12	-12	-11	-12
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17	-14	-11	-11	-11	-9	-11
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67	-67	-61	-67	-72	-69	-75
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-12										
Ευρωζώνη	-11	-10										
Ελλάδα	-72	-67										

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Εξαιρετικά δυσμενείς οι προβλέψεις για την ανεργία

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες δεν μεταβάλλονται, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +87,8 μονάδες, σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. Το συντριπτικό 95% (από 92%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή άνοδο της ανεργίας εντός του 2011. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +26,6 και +20,2 μονάδες.

■ Ενισχύεται ελαφρά η πρόθεση για μείζονες αγορές

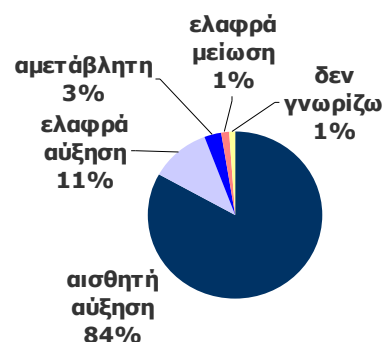
Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) ενισχύεται τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 8 μονάδες υψηλότερα έναντι της προηγούμενης, χαμηλά ιστορικής επίδοσής του. Ωστόσο το 79% (από 81%) των Ελλήνων καταναλωτών θα προβεί σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες το επόμενο διάστημα. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες βελτιώνονται ήπια στις -23 και -24 μονάδες αντίστοιχα.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

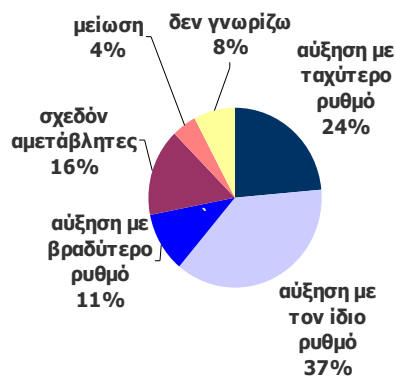
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

Πηγή: IOBE

■ Οριακή ενίσχυση στις πληθωριστικές προσδοκίες

Οι πληθωριστικές προβλέψεις των τιμών ενισχύονται οριακά τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη προβλέψεων των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να διαμορφώνεται στις +34 μονάδες. Το 16% των καταναλωτών (από 14%) θεωρεί ότι οι τιμές θα παραμείνουν αμετάβλητες, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν άνοδο με τον ίδιο ρυθμό περιορίζεται στο 37% (από 40%). Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες αυξάνονται αμφότεροι στις +29 και +25,7 μονάδες αντίστοιχα.

■ Σταθερά τα μισά νοικοκυριά «μόλις τα βγάζουν πέρα»

Σε σχέση με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Φεβρουάριο, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που αναφέρει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του αυξάνεται ελαφρά στο 22% (από 21%), ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα» περιορίζεται οριακά στο 54%. Όσοι αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους μειώνονται στο 9% (από 13%), ενώ εκείνοι που δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί προσεγγίζουν το 13% (από 10%).